

פירוש בחוקות

[ט] ונתתי שלום בארץ. פירש"י מתורת

כהנים שמא תאמר אם אין שלום

אין כלום תלמוד לומר ונתתי שלום וגו' מכאן

שהשלום שקול נגד הכל שנאמר עושה שלום

ובורא את הכל, והנה מה מביא מזה דשקול נגד

הכל, והנה בגמרא (ברכות יא:) עושה שלום ובורא

רע מי קאמרינן כדכתיב אלא כתיב רע וקרינן

הכל לישנא מעליא, ולמה שינו אנשי כנסת

הגדולה לשון הכתוב משום לישנא מעליא, אך

איתא בספרים בשם רבינו הקדוש רבי ר' בער

זצ"ל ומעץ הדעת טוב ורע מהיכן יש מציאות

להרע הא לא מצינו במעשה בראשית בריאת

הרע בעולם. אך איתא (פסחים נד.) ובראשית רבה

פ"ד) מפני מה לא כתיב טוב בשני מפני שנברא

בו גיהנם, והנה גם במאמר הראשון שאמרו ז"ל

(ר"ה לב.) בראשית נמי מאמר היא גם כן לא כתיב

ביה כי טוב. אכן איתא בגמרא (שבת קמט:) גם

ענוש לצדיק לא טוב אין לא טוב אלא רע ומצד

שלא נכתב כי טוב מזה היה מציאות להרע ושם

נאמר והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך ואיתא

בבראשית רבה חושך זה מעשיהן של רשעים
וכ"א שמרמו על ארבע מלכיות, והיינו גם כן
החושך והרע שנברא ביום הראשון, ומה שלא
נכתב בפירוש בריאת הרע, היינו כי באמת לא
ברא הקדוש ברוך הוא שום דבר רע בעולם כי
אף היצר הרע לא נברא להרע כמו שאמרו
(קידושין ל:) בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין
כנגדו רק אתם עושים אותו רע. והנה איתא
(בגמרא ובבראשית רבה שם) אף על פי כן כלל אותו
בששי שנאמר וירא אלקים את כל אשר עשה
והנה טוב מאד, והיינו שבשבת נעשה מהכל טוב
מאד ואז אין שום רע בעולם שגם מיצר הרע
ומגיהנם נעשה גם כן טוב מאד, וכאשר נעשה
מהכל טוב מאד שייך לשון שלום. כי קודם לזה
נאמר אין שלום בעצמי מפני חטאתי, ורק אחר
שנתקן הכל ונעשה טוב מאד. אז נגמר שלימות
כל דבר ושייך לשון שלום, זה שאמר וקרינן הכל
לישנא מעליא לרמוז על מה שנאמר וירא וגו' כל
אשר עשה והנה טוב מאד כי הכל נעשה טוב
מאד ונתקן הרע וזהו הלישנא מעליא שמהרע
נעשה טוב מאד. וזה שאמר בכתוב ונתתי שלום
בארץ ושכבתם ואין מחריד כי מצינו לשון חרדה
בשלמה המלך ע"ה הנה מטתו שלשלמה וגו'
מפחד בלילות, והיינו המזיקין ויצר הרע, ועל זה
הבטיח לנו הקדוש ברוך הוא ונתתי שלום, היינו
שלא תפחדו מיצר הרע ושכבתם ואין מחריד וגו'
שלא יוצטרכו לשמירה עוד כי יהיה הכל טוב
מאד, ולזה בשבת בעת המנחה שהוא גמר השבת
אנחנו מתפללים שהשלום שלו ישם עלינו ברכה
ושלום, היינו הפריסת סוכת שלום שיש עלינו
בשבת שנעשה מהכל טוב מאד ונמשיך זאת
עלינו גם על ששת ימי המעשה, כי הסעודה
שלישית היא נגד קדושת יעקב אבינו ע"ה, והוא
מרמוז על המשכת הקדושה שיהיה לקיום
ובקביעות גם בששת ימי המעשה, כי מדתו היא
מדת אמת וכתיב ושפת אמת תיכון לעד: